

Quiz: Mechanizmy władzy i wybory w PRL (1976)

Instrukcja: Przeczytaj uważnie pytania i zaznacz jedną poprawną odpowiedź. Pytania bazują na analizie archiwalnej kartki z kalendarza z 21 marca 1976 roku.

Pytania:

1. Jaki organ polityczny realizował cele PZPR i figurował na listach wyborczych jako jedyna opcja?

- a) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
- b) Front Jedności Narodu (FJN)
- c) Rada Państwa
- d) Opozycja Demokratyczna

2. Co w praktyce oznaczało wspomniane w tekście „głosowanie bez skreśleń”?

- a) Wrzucenie karty do urny bez dokonywania jakichkolwiek zmian na liście (manifest poparcia).
- b) Głosowanie za pomocą specjalnych maszyn elektronicznych.
- c) Obowiązek odręcznego podpisania się na karcie wyborczej.
- d) Możliwość dopisania własnego kandydata na dole listy.

3. Jaką funkcję pełniły „specjalnie zamówione autobusy” wspomniane w notatce?

- a) Były nagrodą dla osób, które zagłosowały najszybciej.
- b) Służyły do przewozu komisji wyborczych między dużymi miastami.
- c) Służyły do dowożenia ludzi do lokali, aby sztucznie zawyżyć frekwencję (pokaz jedności).
- d) Były elementem kampanii reklamowej państwowego producenta pojazdów Jelcz.

4. Edward Gierek uzyskał w Sosnowcu wynik 99,99%. Co to mówi o charakterze tych wyborów?

- a) Wybory były w pełni demokratyczne, a lider cieszył się autentycznym, totalnym poparciem.
- b) System liczenia głosów był najbardziej precyzyjny w ówczesnej Europie.

- c) Wszyscy kontrkandydaci Gierka zrezygnowali z udziału w dniu wyborów.
- d) Wybory były niedemokratyczne, kontrolowane przez aparat władzy i prawdopodobnie fałszowane.

5. Dlaczego wybory w PRL często określa się mianem „fasadowych”?

- a) Ponieważ stwarzały jedynie pozory demokracji, a ich wynik był z góry ustalony.
- b) Ponieważ odbywały się tylko na zewnątrz budynków (na tle ich fasad).
- c) Ponieważ kandydować w nich mogli wyłącznie architekci i budowlańcy.
- d) Ponieważ lokale wyborcze musiały mieć odnowione elewacje.

Klucz odpowiedzi:

- 1. b
- 2. a
- 3. c
- 4. d
- 5. a

Pojęcia z kartki kalendarza

Termin	Wyjaśnienie
PZPR	Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, monopolistyczna partia rządząca w PRL.
Front Jedności Narodu (FJN)	Organizacja skupiająca wszystkie legalne partie i stowarzyszenia. W rzeczywistości całkowicie podporządkowana PZPR, uniemożliwiała realną opozycję.
Głosowanie bez skreśleń	Oficjalna propaganda zachęcała do wrzucania kart bez wchodzenia za kotarę. Skreślenie kandydata było uznawane za akt wrogości wobec systemu.
Frekwencja 98%	Liczba nierealna w systemach demokratycznych. Wynik ten był efektem presji społecznej oraz fałszerstw wyborczych.